

PROF. DR. HASAN MANDAL

MÜHENDİSLİK
VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Hepimizin bildiği gibi üniversitelerin eğitim-öğretim, araştırma ve kamu hizmeti (toplumsal katkı) olmak üzere üç temel özgörevi bulunmaktadır. Bu özgörevler bağımsız olmayıp biri diğeri ile ilişkilidir. Bu kapsamda değerlendirildiğinde akademik çalışmalarının çıktılarının 5 ana başlıkta toplanabileceğini düşünüyorum:

Akademik etkinlik/yetkinlik: Bilimsel bilginin gelişimine katkı. (Yayın atıf sayıları, konferanslara katılım sıklığı vb)

Teknolojik etkinlik/yetkinlik: Yeni süreç ve ürünleri ortaya çıkarma. (Patent, know-how, lisans sayıları vb)

Lisansüstü eğitim etkinliği/yetkinliği: Yeni araştırmacı ve bilim insanı yetiştirme kapasitesi. (Üretilen lisansüs-

tü tezlerin teknik ve bilimsel bilgi sağlama-yayma kapasitesi)

Toplumsal etkinlik/yarar: Toplumsal problemlerin çözümüne katkı sağlama düzeyi. (Üretilen bilginin toplumun kullanımına sunulma kapasitesi)

Ekonomik etkinlik/yarar: Araştırma giderlerine göre daha fazla değer yaratan ürün geliştirme yeteneği. (Üretilen bilginin kullanımı ile yarattığı katma değer düzeyi)

Yöneltiğiniz soru bu beş ana başlık altında değerlendirildiğinde, yabancı dildeki hakemli dergilerde yayınlanan makale sayıları sorunun yalnızca bir kısmına cevap oluşturmaktadır. Son yıllardaki durum değerlendirildiğinde, Türkiye adresli

yayın sayıları artmış olmasına karşın (dünya SCI sıralandırmasında 19. sıra), bu yayınlara yapılan atıflarda aynı artış oranı gözlemlenememektedir. Ayrıca, gerçekleştirilen bu çalışmaların teknolojik uyarlamaları ve bu kapsamda buluş/patent sayıları da aynı ölçüde artmamıştır. Yayın sayılarındaki bu niceliksel artışa karşın niteliksel ve toplumsal katkısındaki artışın oldukça düşük olmasının değişik sebeplerinin olduğunu ancak bunların arasında öncelikle sorgulanması gerekenin akademik yükseltme ve atanma kriterlerindeki asgari koşulların niceliksel değerlendirmeyi ön planda tutmasından kaynaklandığını söyleyebilirim. Bu kapsamda değerlendirildiğinde ise

hedef, yayın sayısı olduğundan, üniversite öğretim elemanlarımızda çalışmalarını buna yönelik gerçekleştirmektedirler ve bunda da başarılı oldukları görüşündeyim.

Bundan sonraki süreçte ise araştırma çalışmalarının yaygın etkisi açısından akademik yükseltmelerde yayın sayısı ile birlikte yukarıda sözünü ettiğim araştırma çıktılarından da sorgulanmasının son derece önemli olduğunu ve böylelikle gerçekleştirilen araştırma çalışmalarında yenilikçilik (innovasyon) yönünün de göz önünde bulundurulacağını ve böylelikle de üniversitelerde gerçekleştirilen araştırma çalışmalarının toplumsal katkısının artacağını düşünüyorum.